

Óbudai Egyetem
Bánki Donát Gépész és
Biztonságtechnikai Mérnöki Kar

*Mechatronikai és Járműtechnikai
Intézet*

Tantárgy neve és kódja: Méréstechnika 2. BMXMT14BNE **Kreditérték 3**
Nappali tagozat 2022/2023/2 tanév II. félév

Szakok melyeken a tárgyat oktatják: **Gépészmérnöki szak**

Tantárgyfelelős oktató: Horváthné Dr. Drégelyi-Kiss Ágota
Oktatók: Előadás: Kerekes Sándor
Gyakorlatok: Pintér Péter

Előtanulmányi feltételek: (kóddal) BMXMA2GBNE Matematika II,

Heti óraszámok: Előadás: **1** Tantermi gyak.: **0** Laborgyakorlat: **1** Konzultáció:

Számonkérés módja (s,v,f): **évközi jegy**

A tananyag

Oktatási cél: Villamos alpmérések műszereinek és eljárásainak áttekintése. Analóg jelek formálása, digitalizálása. Nemvillamos mennyiségek villamos mérésének tipikus eljárásai és érzékelői.

Tematika: lásd ütemezés

Ütemezés:

Oktatási hét (konz.)	Előadás	Témakör	Gyakorlat/Labor
1. hét L1 (02.27-03.03)			1-2 hét labor gyakorlat (páratlan hét) Villamos alpmérések és műszerei. Elektromechanikus és analóg elektronikus műszerek felépítése, működése és jellemzői. Hibaszámítás. +K, +Cs
2. hét E1 (03.06) L1 (03.06-03.10)	A félévi követelmények ismertetése. Jelek felosztása. Analóg jelek leírása az idő és frekvencia tartományban. Az analóg és digitális mérőlánc, tipikus jelfelületeinek jellemzői. A/D átalakítók jellemzői; Shannon mintavételi tétel, felbontás.		1-2 hét labor gyakorlat (páros hét) #K, #Cs
3. hét L2 (03.13-03.17)			H-K Rektori szünet Sz: március 15. 3-4 hét labor gyakorlat (páratlan hét) Időben változó jelek mérése oszilloszkóppal Periodikus jelek jellemző paramétereinek meghatározása. +K, +Cs
4. hét E2 (03.20) L2 (03.20-03.24)	Villamos jelek formálása. Komparátor, műveleti erősítők alkalmazása. Szűrők típusai. Mérőerősítők /egyenáramú, vivőfrekvenciás. Zavarjelek és csökkentésük.		3-4 hét labor gyakorlat (páros hét) #K, #Cs
5. hét L3 (03.27-03.31)			5-6. hét labor gyakorlat (páratlan hét) Ellenállások jellemzői alkalmazása. Ellenállás, feszültség, áram és teljesítmény mérés. Hídkapcsolások. +K, +Cs

6. hét E3 (04.03) L3 (04.03-04.07)	Mérőátalakítók felosztása. statikus és dinamikus jellemzői, hibaforrásai, csökkentésének szokásos módszerei. Nemvillamos mennyiségek villamos mérésének alapstruktúrái, mérési alapelvek. Különbségi mérés. Hídkapcsolások. Impedancia hidak felépítése, kiegyenlítésének feltételei.	5-6. hét labor gyakorlat (páros hét) #K, #Cs 04.06. Rektori szünet
7. hét L4 (04.10-04.14)	Húsvét Hétfő + Kedd (rektori szünet)	7-8 hét labor gyakorlat (páratlan hét) Nyúlásmérő bélyegek alkalmazásának alapelve, számítása. +K, +Cs
8. hét E4 (04.17) L4 (04.17-04.21)	Mérőhidak kiegyenlített üzem módban. Mérőhidak előnyei.) Erő, nyomaték és nyomásmérés. Impulzusszámláláson alapuló mérések. Univerzális számláló felépítése, működése, hibái. Periódusidő, időintervallum és frekvencia mérése. Tipikus érzékelők és struktúrák impulzus számláláson alapuló mérésekhez. Abszolút és relatív kódadók. Fordulatszám/forgásirány mérés.	7-8 hét labor gyakorlat (páros hét) #K, #Cs
9. hét L5 (04.24-04.28)	<u>ZH1 írása az 1-6 hetek anyagából</u> <u>Külön időpontban</u>	9-10 hét labor gyakorlat (páratlan) Hőmérsékletmérés. Ellenállás hőmérők és alkalmazásuk. (Fémes és termisztoros). Termoelemek. +K, +CS
10. hét E5 (05.01) L5 (05.01-05.05)	MÁJUS 1 munkaszüneti nap	9-10 hét labor #K, #Cs
11. hét L6 (05.08-05.12)		11-12 hét labor gyakorlat (páratlan) Hossz -, elmozdulás, pozíció és szint mérés érzékelői és eljárásai +Kedd +Cs rektori szünet
12. hét E6 (05.15) L6 (05.15-05.19)	Példák A/D és D/A átalakításra, tipikus átalakítási eljárások. Fizikai paraméterek mérésének visszavezetése elmozdulás, szögelfordulás, távolság, és idő/frekvencia mérésére, áramlásmérés. Digitális kimenettel rendelkező érzékelők. Mérésadatgyűjtő rendszer analóg adatbevitel Virtuális műszerek. Mérésadatgyűjtés.	11-12 hét labor #K, #Cs
13. hét L7 (05.22-05-26)	ZH2 írása a 7-12. hetek anyagából külön időpontban	Konzultáció/elmaradt gyakorlat pótlása +K, +Cs

14. hét E7 (05.29) L7 (05.29-06.03)	Pünkösd hétfő pZH1 és pZH2 külön időpontban	Konzultáció/elmaradt gyakorlat pótlása #K, #Cs
---	--	---

Félévközi követelmények

Az évközi jegy feltétele: TVSZ szerint

- a gyakorlatok látogatása, (igazolt hiányzás esetében pótlása),
- a gyakorlatok elején a felkészülés ellenőrző megfelelő röpdolgozat vagy teszt, beszámoló
- mindkét zárthelyi dolgozat legalább elégséges (40-40%) megírása
- egy, a méréshez kötődő feladat elkészítése, beadása és elfogadása. a szorgalmi időszakban.
- Letiltásra kerül, aki nem rendelkezik elfogadott feladattal és/vagy a zárthelyi eredményei nem érték el a 20%-ot a rendes vagy pót zárthelyi egyikén sem.

Oktatási hét 9. és 14.	Zárthelyi Két zárthelyi kerül megírásra. ZH1 megírása a 9. oktatási héten a 1-6. hetek anyagából ZH2 megírása a 13. oktatási héten a 7-12. hetek anyagából Mindkét zárthelyi 50-50 pont. Az elégséges szintje mindkettőnek 20 pont (40%).
	A félévközi jegy a két zárthelyi legalább 40%-40%-ot elért pontjai alapján: 40 pont alatt elégtelen (1) 40-55 pont elégséges (2) 56-70 pont közepes (3) 71-85 pont jó (4) 85 pont felett jeles (5)
A pótlás módja: pótgyakorlat ill. pótzárthelyi megbeszélte/egyeztetett időpontban	

Kötelező irodalom: Huba Antal: Méréstechnika, 2012 Typotex; www.tankonytar.hu

Ajánlott irodalom:

1. Schnell László: Jelek és rendszerek méréstechnikája BME Jegyzet 1991
2. Halász Gábor – Huba Antal: Műszaki mérések, Műegyetemi Kiadó, Bp. 2003
3. Zoltán István. Méréstechnika Műegyetemi Kiadó 1997 (55029)
4. Bagyinszki Gyula, Galla Jánosné, Harmath József, Jurcsó Péter, Kerekes Sándor, Tóth László: Mérési gyakorlatok, Képzőművészeti Kiadó, Bp. 2005.
5. Tietze-Schenk: Analóg és digitális áramkörök Műszaki Könyvkiadó 2000, ISBN: 963160010
6. Boros: Villamos mérések a gépészetben, MK. Bp.1985
7. LabVIEW Fundamentals National Instruments 2005